

Strategi 2030 ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Innhold

Innledning	1
Forskning	3
Utdanning	5
Kunnskap i bruk	7
Organisasjon og arbeidsmiljø	8

Innledning

Status og utviklingstrekk

Samfunnet står overfor utfordringer som krever oppdatert samfunnsvitenskapelig kunnskap av høy kvalitet. Aktuelle eksempler er klimaendring og grønn omstilling, demokratiutfordringer, økonomisk og sosial ulikhet både nasjonalt og internasjonalt, pandemi og andre kriser, migrasjon og verdimangfold. Gjennom sine kjerneoppgaver og samfunnsoppdrag kan akademia bidra til å løse disse og andre utfordringer det neste tiåret.

Det er stor og økende internasjonal konkurranse om de beste fagpersonene og de beste studentene. UiO er ikke lenger Norges største universitet og ikke lenger det eneste hovedstadsuniversitetet. Forventningene til universitetene er sammensatte, og de er i endring. Forskningen skal holde høy kvalitet, men den forventes også å bidra til å løse samfunnsutfordringer og til samfunnsinnovasjon. Et arbeidsliv med høy endringstakt krever at vi kan bidra til å videreutvikle folks kompetanse gjennom livslang læring.

Fakultetets særlige styrke er nysgjerrighetsdrevet og forskerinitiert forskning med solid disiplinær forankring av høy kvalitet innenfor bredden av samfunnsvitenskapelige disipliner og forskningsbasert undervisning som bygger på dette. Fakultetets fagmiljøer har lyktes meget godt

med søknader om ekstern finansiering. Fakultetets ansatte hevder seg godt i konkurransen om attraktive konkurranseutsatte forskningsmidler med få føringer på tema og problemstilling. Fakultetets totalbudsjett har vokst fra 630 millioner kroner i 2017 til i underkant av 730 millioner kroner i 2021. Ved inngangen til strategiperioden har fakultetet 650 årsverk ansatte og 4600 registrerte studenter.

Det samfunnsvitenskapelige fakultets viktigste oppgave det neste tiåret er å videreutvikle, forvalte og formidle samfunnsvitenskapelig kunnskap gjennom forskning, utdanning og ved å legge til rette for at kunnskapen tas i bruk. Fakultetet skal drive forskning og utdanning av fremragende kvalitet og med relevans for de store samfunnsutfordringene. Det er et klart mål at fakultetet huser det beste fagmiljøet innenfor de respektive fagområdene i Norge, at alle fagmiljøene er blant de ledende i Norden og at de også hevder seg godt i en europeisk sammenheng.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet skal utdanne kunnskapsrike og reflekterte kandidater som har gode forutsetninger for videre læring. Fakultetet skal være en god møteplass for studenter og ansatte med ulike synspunkter, verdier og perspektiver. Det er en grunnleggende verdi i det akademiske fellesskapet mellom ansatte og mellom ansatte og studenter at vi eksponeres for og diskuterer teorier og ideer, også de vi selv er dypt uenige i. Meningsbrytning skal skje gjennom argumenter og motargumenter, ikke ved å skjermes fra perspektiver man ikke liker.

Fakultetet har stort økonomisk handlingsrom ved inngangen til strategiperioden. Fakultetet vil bruke dette handlingsrommet til å styrke forsknings- og undervisningsvirksomheten ved enhetene og til å videreutvikle fakultetets støttefunksjoner knyttet til kjerneoppgavene forskning og undervisning.

Fakultets grunnenheter er hovedsakelig organisert rundt disipliner og har stor grad av autonomi. Denne organiseringen skaper gode vilkår for strategisk fagutvikling i sterke fagmiljøer med etablerte kvalitetskrav basert på fagnære vurderinger og fagnære prioriteringer. Deler av fakultetets virksomhet er tematisk organisert og kan også vise til gode resultater. Fakultetet har et særlig ansvar for å sørge for høy kvalitet på de tjenestene som ikke så lett skapes i et desentralisert system. Fakultetet vil legge til rette for optimale støttefunksjoner og bidra til å finne frem til en

hensiktsmessig arbeidsdeling mellom UiO sentralt, fakultetet og grunnenhetene for alle slike støttefunksjoner.

Fakultetet har 28 studieprogrammer på ulike nivåer og tilbyr forskningsbasert undervisning i et bredt spekter av samfunnsfaglige disipliner og i tematisk avgrensede flerfaglige studieprogrammer. Søkingen til fakultetets studieprogrammer er god, og studentene er godt kvalifiserte og motiverte. Å fortsette å styrke kvaliteten på forskningen og undervisningen er den overordnede målsettingen for fakultetets strategi for perioden 2021-2030.

Forskning

Innledning

- Hvorfor vi driver med samfunnsvitenskapelig forskning
- Noen generelle ord om hvor vi vil med forskningen

A. Fremragende forskning

- Fakultetet ønsker å fremme søknader på utlysninger om fremragende forskning, slik som ERC i EU og store prosjekter i Forskningsrådet.
- Vi ønsker også å fremme temaforskning, særlig i EU, for å støtte opp om fokus på miljø og bærekraft, og for å fremme internasjonalt forskningssamarbeid.
- Fakultetet skal legge til rette for god forskningsledelse.
 - Alle forskningsprosjekter blir bedre med god ledelse. Fakultetet ønsker å skolere våre forskningsledere gjennom de kursene i forskningsledelse som universitetet tilbyr.
 - Vi ønsker særlig at flere av våre fremste kvinnelige forskere skal få kompetanse i forskningsledelse.
 - Vi skal arbeide for at universitetets kurs i forskningsledelse har tilpasninger for forskere i samfunnsfag.
- Fakultetet skal videreutvikle sin sterke kompetanse på administrativ støtte til forskerne våre.
 - Vi skal fortsette å være sterke på søknadsstøtte.

- Vi skal utvikle støtten innenfor personvern og samfunnsfaglig datavitenskap.
- **Forskningsinfrastruktur**
 - Fakultetet skal arbeide for samfunnsfagenes behov for infrastruktur. Disse behovene er annerledes enn andre fags behov. Det er nødvendig å skaffe bevilgninger for å bygge opp databaser. Det er også viktig for fakultetet at tilgangen til registerdata i form av rådata, spesielt fra Statistisk Sentralbyrå, sikres på en mest mulig sikker og effektiv måte.
 - Fakultetet skal utarbeide en egen strategi for forskningsinfrastruktur for fakultetet.
 - Fakultetet skal utvikle forskningsstøtte når det gjelder samfunnsfaglig datavitenskap, ofte kalt Social Data Science.

B. Forskningens andre kvaliteter

- **Flerfaglig forskning**
 - Vi ønsker å fremme prosjekter der flere ulike fag er involvert i en felles gjennomføring av prosjektene.
 - Flerfaglig forskning kan innebære samarbeid mellom flere fag ved fakultetet, men også samarbeid på tvers av fakulteter er viktig. Flerfaglig forskning vil også fremme internasjonalt forskningssamarbeid.
 - Vi ønsker spesielt at fakultetet bidrar i universitetets tverrfaglige satsinger.
- **Forskningsetikk**
 - Vi skal sørge for at de ansatte kjenner til lovverk og retningslinjer, for eksempel GDPR-reglene og NESHs og NEMs retningslinjer.
 - Forskningsetikk er ikke bare et individuelt ansvar, men et ledelsesansvar og et institusjonelt ansvar.
- **Åpen forskning**
 - I løpet av denne strategiperioden vil det bli et økt fokus på åpen forskning. Fakultetet skal følge utviklingen og bidra til at denne økte åpenheten får en form og et innhold som bevarer forskernes akademiske frihet og fakultetets mulighet til å ansette så gode forskere som mulig og til å gjennomføre så god forskning som mulig.
- **Forskningskommunikasjon og samfunnsinnovasjon**

- Universitetet arbeider etter et utvidet innovasjonsbegrep, der det sentrale er å sette kunnskap i bruk. Fakultetet vil følge opp dette ved å sette fokus på hvordan våre forskere kan få satt ut i livet ideer de har fått gjennom sin forskning.
- Fakultetet ønsker å synliggjøre relevansen forskningen vår har for samfunnet.
- Fakultetet ønsker å delta i initiativer som tar sikte på å øke kontakten mellom universitetet og samfunnet rundt oss. Et aktuelt slikt tiltak er innovasjonsdistriktet Oslo Science City.
- Fakultetet ønsker å fremme forskningssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Når det gjelder det internasjonale, vil vi bidra til å utvikle samarbeidet i forskningssamarbeidet *The Guild*.
- God forskning blir enda bedre dersom den kobles til god undervisning. Vi ønsker å videreutvikle det gode samspillet ved fakultetet mellom forskning og undervisning.

Utdanning

Overordnede strategiske mål: Utdanning med fremragende kvalitet og med relevans for de store samfunnsutfordringene.

Det samfunnsvitenskapelig fakultet skal som en ledende utdanningsinstitusjon nasjonalt og internasjonalt levere undervisning av fremragende kvalitet og med relevans for de store samfunnsutfordringene. Fremragende undervisning må være forskningsbasert. Fakultetets viktigste bidrag til fremragende undervisning med relevans for en bærekraftig samfunnsutvikling skjer gjennom å sikre at våre fagenheter har best mulige rammebetingelser for å drive og utvikle sine kjernevirksomheter.

Delmål 1: Fremragende kvalitet

Den forskningsbaserte undervisningen er et særtrekk ved universitetene. Gjennom kontinuerlig fokus på akademisk kvalitet hos både underviserne og studentene, og i våre emner og programmer, og med støtte i effektiv organisering, skal SV-fakultetet markere seg som en fremragende undervisnings- og læringsarena innenfor samfunnsvitenskapene.

Underviserne: Fremragende undervisningskompetanse og innsats for undervisningsutvikling skal verdsettes og vektlegges i ansettelses og stimuleres gjennom tiltak for karriereutvikling og merittering.

Studentene: Fakultetet skal rekruttere og beholde de beste studentene med motivasjon, talent og interesse innenfor våre fag. Studentene skal forventes å forholde seg aktivt og ansvarlig til egen læring, blant annet gjennom å delta aktivt i undervisningen og relaterte forskningsaktiviteter, engasjere seg i faglige diskusjoner, bidra til studentdemokratiet og være bevisst sin rolle i å forme sitt eget læringsmiljø.

Emner og programmer: Fakultetet skal ha et arbeid med studiekvalitet som sikrer at våre emner og programmer bygger på den til enhver tid beste forskningsbaserte kunnskap nasjonalt og internasjonalt. Fakultetet skal fremme enhetenes arbeid med å utvikle og ta i bruk kunnskapsbaserte, fagnære, varierte og studentaktive undervisningsformer som stimulerer studentenes nysgjerrighet, selvstendighet, initiativ og evne til kritisk tenkning; og med ferdigheter som styrker studentenes faglige identitet, kompetanse og opplevelse av arbeidslivsrelevans.

Organisasjon: Fakultetet skal tilrettelegge for effektivitet og profesjonalitet i undervisningen (organisatorisk: kompetanseutvikling, revisjonsarbeid, effektiv organisasjon, utdanningsledelse, merittering). Fakultetet skal bidra til effektiv kommunikasjon, informasjonsflyt og relevant beslutningsgrunnlag på tvers av UiOs organisatoriske nivåer for utdanningsledelse, både faglig, pedagogisk og administrativt. Studentene skal være sikret innflytelse på forhold som har med både undervisningens kvalitet og læringsmiljøet. Fakultetet skal ta ansvar for at den samlede undervisningsvirksomheten utgjør den til enhver tid beste utnyttelsen av fakultetets ressurser.

Delmål 2: Relevans for samfunnsutfordringene

Bærekraft, miljø, flerfaglighet, arbeidslivets behov for fleksibilitet og livslang læring er sentrale nasjonale og internasjonale satsingsområder for de kommende tiårene. Akademia har en viktig rolle både i å utdanne fagpersoner som er i stand til å lære, med analytisk, forskningsmetodisk og ferdighetsmessig kompetanse som kan bidra til omstillingsevne, generere ny kunnskap og å finne løsninger både innenfor sine fagområder og i samarbeid med andre. Fakultetets viktigste bidrag som undervisningsinstitusjon til en bærekraftig samfunnsutvikling er gjennom å sikre at våre enheter har best mulige rammebetingelser for å drive eksellent forskningsbasert og relevant undervisning.

Bærekraft: Samfunnsvitenskapelig kompetanse er avgjørende for å kunne skape en bærekraftig framtid. Undervisningen ved vårt fakultet skal bidra aktivt med kunnskap innenfor alle relevante FNs bærekraftsmål.

Miljø: Fakultetets undervisning skal gjennom sine emner og programmer bidra med relevant samfunnskunnskap som støtter opp under det grønne skiftet.

Livslang læring: Fakultetet skal bidra til satsingen på livslang læring gjennom fleksible programmer og undervisningsformer.

Samfunns- og arbeidslivsrelevans: Fakultetet skal tilrettelegge for at våre uteksaminerte studenter har en samfunnsvitenskapelig kompetanse som svarer på arbeidslivets og samfunnets behov på kort og lang sikt.

Flerfaglige undervisningstilbud: Fakultetet skal fremme relevante flerfaglige undervisningssamarbeid både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, og tilrettelegge for en mest mulig effektiv organisering av slike undervisningstiltak.

Kunnskap i bruk

Det er et mål at samfunnsvitenskapelig forskning tas i bruk av relevante aktører. Fakultetet vil legge til rette for at de ansattes kunnskap og kompetanse brukes på best mulig måte. De ansatte skal oppmuntres til å delta i offentlige utvalg, ekspertgrupper og i andre fora som tar kunnskap i bruk og bidrar til samfunnsendring og innovasjon.

UiO legger et bredt innovasjonsbegrep til grunn i sitt arbeid med innovasjon. Samfunnsinnovasjon, forstått som «ideer som fungerer» (Ideas that work), er en selvsagt del av UiOs innovasjonsarbeid. Fakultetet vil stimulere til at de ansatte bruker UiOs ulike innovasjonsarenaer og –organer, spesielt der de ansatte selv mangler direkte koplinger til potensielle brukere av samfunnsvitenskapelig forskning.

Det samfunnsvitenskapelige fakultets nærhet til Norges mest attraktive arbeidsmarked for samfunnsvitere bør utnyttes bedre. Samspill med organisasjoner, andre kunnskapsorganisasjoner/-bedrifter, lokalt næringsliv og lokale og nasjonale myndigheter og fakultetet er verdifullt og kan blant

annet gi fakultetet viktige impulser i arbeidet med livslang læring.. Fakultetet skal være en ressurs for det lokale, nasjonale og internasjonale kunnskapssamfunnet.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Fagnær organisering: Fakultets grunnenheter er hovedsakelig organisert rundt disipliner og har stor grad av autonomi. Denne organiseringen skaper gode vilkår for strategisk fagutvikling i sterke fagmiljøer med etablerte kvalitetskrav basert på fagnære vurderinger og fagnære prioriteringer. Denne fagnære organiseringen har vært meget vellykket, målt i kvaliteten på den forskningen og utdanningen enhetene står for. Fakultetet ønsker å videreføre en fagnær organisasjonsmodell der enhetene har stor grad av autonomi. Den fagnære organisasjonsformen forutsetter at grunnenhetene er robuste enheter som kan foreta reelle prioriteringer knyttet til søknader, rekrutteringsprosesser, dimensjonering, større satsinger og andre fagstrategiske valg.

Fakultetet ønsker ikke å etablere nye permanente grunnenheter i den kommende strategiperioden. Eventuelle nye sentre ved fakultetet skal ligge under et institutt og ha en sluttdato, eventuelt en plan for hvordan virksomheten skal fases inn i en grunnenhet.

Det skal være godt samsvar mellom ressursituasjonen og enhetenes aktivitetsnivå over tid.

Stillingsstruktur: Den forskningsbaserte utdannelsen er et viktig kjennetegn ved universiteter. Dette tilsier at faste stillinger som hovedregel lyses ut som delte stillinger, fortrinnsvis som førsteamanuensisstillinger. Stillinger skal lyses ut internasjonalt, med mindre det er tungtveiende grunner til å fravike prinsippet om åpen internasjonal konkurranse.

Studentene våre skal møte aktive forskere, inkludert fakultets toppforskere, i undervisningssituasjonen. Alle ansatte i faste delte stillinger skal undervise.

Kompetanseutvikling og karrierestøtte: Fakultetet skal tilby velfungerende tjenester og støttefunksjoner og skal legge til rette for at ansatte skal kunne utvikle sin kompetanse på områder som er relevante for det arbeidet de utfører. Lederoppgavene har blitt mer sammensatte og krevende, og fakultetet skal sørge for at lederne får tilstrekkelig opplæring og støtte i sitt arbeid. Dette gjelder både institutt-/senterledere, forskningsledere og utdanningsledere.

Fakultetet vil gjennomføre karrierestøttende tiltak for vitenskapelig ansatte i tidlig karrierefase.

Likestilling: Fakultetet har et mål om kjønnsbalanse i faste vitenskapelige stillinger. Ved inngangen til strategiperioden er vi et stykke unna målet. Utfordringene er ikke identiske ved de ulike enhetene, så vi trenger flere typer av tiltak, og vi må bruke disse fleksibelt. Fakultetet skal jobbe aktivt for å øke bevissthetene om kjønnslikestillingsutfordringer ved enhetene og for å fjerne mulige organisatoriske og kulturelle hindre for likestilling. Fakultetet skal forholde seg aktivt til sitt likestillingspolitiske handlingsrom.

Fakultetet ønsker en så jevn kjønnsbalanse i studieprogrammene som mulig. Fakultetet skal jobbe målrettet med tanke på å endre kjønnsbalansen i studieprogrammer med skjev kjønnsbalanse, spesielt profesjonsstudiet i psykologi.

Arbeidsmiljø: Fakultetet skal tilby et faglig stimulerende og raust arbeidsmiljø der det skal være rom for meningsbryting og uenighet. Fakultetet skal gjennomføre og følge opp arbeidsmiljøundersøkelser. Fakultetet skal sikre god språklig og annen integrasjon av ansatte som ikke behersker et skandinavisk språk på tilsettingstidspunktet.

Bygninger og bærekraftig drift: Selv om oppussingen av Eilert Sundts hus har bidratt til fortetting, har flere av enhetene plassutfordringer. Fakultetet skal legge til rette for at digitale løsninger tas i bruk for å bøte på plassproblemer der det er hensiktsmessig, for eksempel med hensyn til møtevirksomhet. Det er et mål å samle hele fakultetet. Oppussingen av Eilert Sundts hus er et viktig bidrag til mer klimavennlig drift av fakultetet. Fakultetet vil jobbe for at også den øvrige virksomheten drives på en klimavennlig måte, i tråd med UiOs helhetlige klimastrategi.

Universitetsdemokratiet: Fakultetet vil jobbe for å skape større grad av interesse og deltakelse ved valg av representanter til fakultetsstyret. Fakultetet vil jobbe for å styrke studentdemokratiet ved fakultetet.